

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE
LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Cene oglasov po dogovoru. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnina: Zedinjene države (izven Chicago) in Kanada \$4.00 na leto, \$2.00 za pol leta in \$1.00 za tri mesece; Chicago \$5.50 na leto, \$2.75 za pol leta, \$1.40 za tri mesece, in za inozemstvo \$7.00.

Naslov za vse, kar ima stik s listom:

"PROSVETA"

2657 Sp. Lavndale Avenue, Chicago, Illinois.

"THE ENLIGHTENMENT"

Organ of the Slovene National Benefit Society.

Owned by the Slovene National Benefit Society.

Advertising rates on agreement.

Subscriptions: United States (except Chicago) and Canada \$4 per year; Chicago \$5.50, and foreign countries \$7.00 per year.

Datum v oglepanju n. pr. (November 30-19) poleg vsakega imena in naslova pomeni, da vam je s tem dnevrom potekla naročnina. Ponovite jo pravočasno, da se vam ne utavi list.

IZGANJANJE KORUPCIJE.

Izganjanje korupcije v ameriških mestih je bolezen, ki se perijodično ponavlja in končuje z uspehom, da je peščica malih korupcijonistov, ki so eni ali drugi meščanski politični klikki na potu, odstranjena, vzroki, ki povročajo korupcijo, pa ostanajo.

Zdaj se tak lov na korupcijoniste iz meščanskih političnih krogov vrši v New Yorku. Podoben je lovu, kakršnen je bil že prirejen v drugih večjih ameriških mestih in bo še prirejen, dokler ne bodo odstranjeni pravi viri korupcije, ki tiče v današnjem gospodarskem sistemu.

Pri takem lovu se najprvo oglašijo meščanski reformatorji, ki ponujajo na neokusen način na prodaj svoja zdravila za ozdravljenje današnje boje človeške družbe. Za njimi se oglašijo uredniki velebizniških listov, ki kličejo na pomoč veleporoto in državnega pravdnika, dokler se po preudarnem razmišljanju ne odloči, da se tudi udeleži lova. Če je državni pravdnik tudi zadel ob korupcijsko blato, da je umazan, tedaj reformatorji kriče, da je treba nastaviti posebnega javnega tožitelja, ki očisti Agijeve hlev. Kadar je lov v teku in se gonja bliža svojemu vrhuncu, pa velebizniško časopisje kriči, primite višje (uradnike namreč), kajti zadovoljiti se ne smemo, da so prijeli le nižji grešniki. Tako se gonja razvija, velebizniško časopisje opisuje faze lova, občinstvo pa jemlje prežvekovanje in gobezdanje urednikov velebizniškega časopisja za golo resnico. Preiskava se vrši, veleporota stori svojo dolžnost, nekaj najnižjih grešnikov je obsodjenih, zdaj nastane molk v velebizniškem časopisju, kot da so vsi korupcijonisti, nižji in najvišji polovljeni, javnost je potolažena in udano čaka, kedaj pridejo na vrsto najvišji grešniki. Ali javnost čaka zaman na ta dogodek. Najvišji grešniki razumejo ta migljej s kolom, pobotajo se med samo in smejejo ljudstvu, ki je verjelo, da bodo res najvišji korupcijonisti prejeli zaslužen kaznen.

Igra korupcije prične znova. Najvišji korupcijonisti hitro poiščejo hlapčone, ki so pri volji jim služiti mesto odstranjenih malih grešnikov. Go je igra organizirana, prične korupcija po novi zboljšani metodi, da jo je težje izslediti. Kadar prične korupcijsko blato smrdeti do neba, prične lov na korupcijoniste ali grafterje, kot jih imenuje ameriško ljudstvo, znova, ki konča seveda z ngoraj omenjenim uspehom.

Prišle so že prav čedne stvari na dan, ali najvišjim grafterjem se ni še nikdar skrivil las na glavi, kajti današnji gospodarski sistem je tak, da ga moramo preje spreminiti, to se pravi, da moramo odstraniti vzroke, ki povzročajo korupcijo, če hočemo zatreti korupcijo.

Čuditi se je pri takih gonjah na korupcijoniste, da ljudstvo verjame, da bodo osnove in organizatorji korupcije, če zavzemajo visoka mesta, res kaznovani in spravljani za omrežena okna, da tam z nižjimi korupcijonisti vred delajo pokoro za storjene grehe.

In da je stvar taka, dokazuje pritožba veleporotnikov, ki zdaj preiskujejo korupcijo v New Yorku. Veleporotniki so se pritožili, da imajo na vsakem potu spremljevalce in prisluškovalce za sabo. Če hočejo govoriti po telefonu s svojimi znanci ali prijatelji, tedaj nekdo prisluškuje. Kamor se obrnejo, povsod jim je nekdo za petami, ki opazuje njih kretnje in posluša njih pogovore.

Če je stvar taka, kaj pomagajo preiskave proti korupciji? Ali ni denar za vsako tako preiskavo vržen v morje? Ali se še more govoriti, da je justica slepa dama, ki ne vidi, kdo stoji pred njo?

Kadar nastanejo take razmere, tedaj je znamenje tukaj, da stavba stoji na trhli podlagi in da se je bati, da se nekega dne zruši, ako se pravočasno ne postavijo drugi temelji, zdravi temelji, ki garantirajo, da se stavba ne sesede.

Burbonci — Industrijalni magnatje bodo odslej rekli v slučaju vsake stavke, da "stavko financira Lenin" in vsled tega ne more biti nobenega pogajanja z delavci. Resnično, kogar mislijo bogovi pogubiti...

DOPISI.

Pullmann-East Chicago, Ill. — Kakor se razvija iz raznih poročil v Netu "Prosveta," se rojaki vsepovsod zanimajo za JRZ ter agitirajo za to organizacijo. Prirejajo veselice, katerih čisti dobiček je namenjen za blaginjo te organizacije v pokritje stroškov, katere ima pri svojem delu.

Ker se Jugoslovani naseljeni v tukajšnji naselbini zavedamo naše dolžnosti napram našim bratrom in stari domovini, smo sklenili, da priradimo plesno veselico, katere se vrši 22. novembra t. l. ob sedmi uri zvečer v Stančkovih dvorani na 115. cesti v Pullmanu, Ill. Veselico prirede skupna društva in sicer SSPZ, št. 18, SSPZ šte. 100 ter društvo "Lincoln" št. 351 SNPJ. Program veselice je raznovrsten in veselilni odbor se je potrudil, da bodo rojaki zadovoljni z vsem. Preskrbljeno je tudi za dober prigrizek in za čajna gria. Veselilni odbor najljubneje vabi vse Jugoslovane iz East Chicago, South Chicago, Chicago in sponh iz bližnje okolice, da se udeležijo te veselice in polnem številu ter na ta način pripomorejo do boljšega uspeha. Vstopnina za osebo je samo 15 centov, otroci prosti vstopnine. Pri plesu igra izvrstna godba. — Čisti dobiček te veselice je namenjen za stradanje otrok v stari domovini. — Odbor.

Wick Haven, Pa. — Na zadnji konferenci seji okrožne organizacije JRZ, katere se je vršila 26. oktobra v West Newtonu, Pa., je bilo sklenjeno, da se vrši prihodnja konferenca seja te organizacije v Wick Haven, Pa. dne 23. novembra t. l. popoldan ob eni uri v prostorih tukajšnje ljudske šole. Vsled tega opozarjam vse Jugoslovane v tukajšnji naselbini in bližnji okolici kot v Fitz Henry, Smithton in Fayette City, da se udeležijo te seje polnoštevilno. Rojaki, ako vam je le kolikaj mar svoboda Jugoslovancev in starem kraju, delujte neumorno, da se izvedejo cilji in namrti največje slovenske politične organizacije v Ameriki "Jugoslovansko republikansko združenje", katere si je nadelo na zadnji redni kongresenji v Clevelandu med nami Jugoslovani, ki se savjedamo sedanega rednega časa, ne sme biti malodušnežev, ampak biti moramo vsi agilni in marljivji.

Pozivljam še enkrat vse Jugoslovane v ti naselbini in bližnji okolici, udeležite se te seje. — F. Kolenc.

Virdeu, Ill. — Koliko so morali prestati naši rojaki v stari domovini za časa vojne, posebno če oni, ki so bili pri vojakih, vsakdo lahko izprevidi iz naslednjega pisma, ki mi ga je poslal moj brat, doma v Krašnje pri Kamniku. Piše mi:

Koliko sem prestal v teh dolgih in slabih šestih letih, ko sem se bojeval za "domovino". Ti ne morem vse natanko popisati. Marveč Ti bom vse osebno povedal, ako se boveda še kdaj vide-la. Mi Slovenci smo se bari kot levi. Jaz sem bil dvakrat v ujetništvu in sicer prvokrat v Rusiji 22 mesecev in posrečilo se mi je, da sem pobegnil. Ko sem prišel domov sem nevarno zbolel in nihče ni mislil, da bom osdravel. Toda močna narava je premagala bolezen in sem zopet osdravel. V ujetništvu je bilo slabo, da slabe ne more biti. Drugič sem bil v ujetništvu v Nemški Avstriji in sicer štiri mesece. Posrečilo se mi je zopet pobegniti iz ujetništva in prišel sem na Češko. Potoval sem po samih gozdih, strgan in lačen. Štiri dni nisem drugega vžival kot samo surovo repo. Tukaj sedaj občutimo grozno pomanjkanje vsega. Bivil in obleke. Hodimo takorekoč goli, ker si ne moremo kupiti nobene poštene obleke. Polje je pri nas še skoro neobdelano, ker ni bilo nobenega, da bi obdeloval polje. Sedaj se je pričela v tukajšnji okolici griža; lansko leto španska influenza je letos griža. Potem si lahko misli, kako življenje imamo. Toda kljub temu smo še srečni, da smo sedaj vsi zdravi in da mi ne manjka nobenega ude, kajti v tukajšnji okolici je veliko nesrečencev, ki so brea rok ali nog ali pa slepi. Clovek bi moral imeti kameuko srce, da bi se ne zjokal nad temi nesrečenci. Samo v naši fari je izgubilo življenje za "domovino" 22 fantov in moč. Koliko je bilo prelite krvi in čemu! Nihče ne ve

in nam ne more dati pravega odgovora. Trpeti smo morali prave peklenke muke v zadnjih letih in ne vem, kedaj se bodo razmere obrnile, da bomo lahko zopet živeli človeško življenje. Brat Tine je še vedno v Italiji v vojnem ujetništvu in nimamo nobenega upanja, da bi se še kdaj videli. Velikokrat sem si želel, da bi se odprla zemlja in ona vse skupaj požrla, ker je taka neznosna beda in prenašati moramo nepopisno trpljenje. Ko bi Ti prišel od doma, bi se moral zjokati, ko bi videl te strašne razmere, katere vladajo tukaj. Srečen si lahko, da si tam in da Ti ni potreba prenašati vse, kar moramo mi. Letina je bila tudi slaba, in ne vem, ali se bomo morali preživeti po zimi s tem, kar smo pridelali. — H koncu mojega pisma te najsrčneje pozdravljam Tvoj brat.

Iz tega pisma in iz mnogih drugih, katere dobivajo rojaki, se lahko izpozna, kako življenje so imeli naši rojaki v stari domovini za časa vojne in še sedaj. Iz vsakega pisma se jasno razvidi, da se vsakdo izprašuje, čemu je bilo vse to trpljenje. Da, čemu? Kdo je imel največ dobička od vse te grozne vojne? To vprašanje je deloma še vedno odprto deloma, je pa že odgovorila mirovna konferenca v Parizu in za kateri odgovor vsakdo ve. — John Sum.

De Pus, Ill. — Tukajšnje cinkove tovarne obratujejo le s polovljenim obratom in domalega polovice tovarne počiva. Dokler so se borili za demokracijo smo delavci delali za žive in mrtve in sedaj ko je "demokracija" zmagala, so pa patentirani patrijotje pričeli delavce postavljati na cesto. Taka je usoda delavca; kolikor časa te potrebujejo, te poznajo in si jim dobrodošel, toda, kakor hitro te ne potrebujejo, se pa nihče ne zmeni za te in se ne brigajo, v kakih razmerah živi delavec in ako ima kaj dati v usta ali ne. V poletnem času so nam skrajšali teden na tri dni, ko se pravi, da so nam rekli, dva dni delaj in tretji dan pa počivaj.

V zadnjem času so razmere v toliko izpremenile, da smo pričeli delati vsaki dan. Toda kljub temu ne svetujem nikomur, da bi prišel sem za delom, ker kakor sem že omenil, polovico tovarne počiva in delo se jako težko dobi kljub temu da je jako nazdravo kot v vseh einkarnah.

Na društvenem polju tudi ne moremo zamamovati nobenega pravega napredka. V tukajšnji naselbini vzdržujemo sicer dve podporni društvi in sicer SNPJ in SSPZ, toda pri nobenem društvu ni pravega življenja. Kajti v sadnjem času so se pričeli rojaki jako izseljevati v stari domovino in radi tega jako nazadujemo. Rojaki, ki še niso pri nobenem podpornem društvu, in teh je še precej se pa tudi ne zanimajo za podporna društva. Rojaki, zdramite se in zanimajte se za društva. Posebno se opozarjam one rojake, ki še niso pri nobenem podpornem društvu, da se zavedajo dolžnosti napram sebi in svoji družini. Nikdar ne veste, kje ip kedaj vas čaka nesreča. Za malenkostni zmesek, katerega morate vplačati vsak mesec, ste preskrbljeni za vsak slučaj.

Opozarjam člane tukajšnjih podpornih društev, da se nekoliko bolj zanimajo za društvene seje kot dosedaj. Ali ni koristnejše, ako se udeležite te društvene seje, na kateri se ukrene vedno kaj koristnega za društvo in organizacijo, kot da sedite doma in zabavljate čez vse in na ta način traktate čas. Posebno se opozarjam člane na glavno letno sejo, ki se vrši prihodnji mesec, ko bomo imeli volitve društvenih odborov. Apeliram na društvene člane, da se udeležijo te seje polnoštevilno in izvolijo uradnike, ki bodo delovali v resnici in korist društvo in organizacije.

Apeluj, ki ga je razposlal gl. urad SNPJ za pomoč nedolžnim sirotam in stari domovini, ki so postali vsled vojne največji reveži, so se odavali domalega vsi tukajšnji rojaki ter prispevali po svoji moči. Naleteli smo tudi na rojake, kateri so še tako omejeni, duševno namreč, da ne vem, kako bi jih imenoval. Nekdo se je celo izrazil, da raje vrže denar v vodo, kot bi ga daroval v ta namen. Strahota za njega, ker je sin iste-ga naroda, kot so reveži v stari domovini, ki morajo po nedolžnem trpeti največje gorje.

Prispevali so sledeči: Po dva dolarja John Omaha, Joe Kukman, Louis Mlakar in Frank Kovacik; Joe Dolinsek en dolar 50c; po en dolar: Joe Kovacik, Frank Rešetič, John Rešetič, Joe Omaha, John Kopina, Frank Penca, Anton Sorčič, Jecomin Grbec, John Slatner, Frank Penca, Louis Povše, John Šunta, Ilias Gold in Frank Šunta; Anton Šiška 75c; po 50c Peter Banič, John Oberš, John Zlatorepec, Jurij Strupnik, Alois Lobe, Ignac Bankša, Alojzij Maček, Ignac Jeraj, Joe Marv, Vincenc Omaha, Joe Grifer, Frank Kranc in Andy Kuhar; po 25c: Frank Jovan, Anton Urbanč, Anton German, Anton Yerman, Ignac Jane, Anton Horžen, Anton Ščinkovec, John Spilar, Joe Žerjav, Joe Pavlia, Frank Vogrič, A. Dervenec, Joe Špolar, Matt Zoran, John Žugič, John Banič in Alojz Močnik. Skupna vsota \$35, katero vsoto sem poslal na gl. urad SNPJ, da isto faroči na pristojno mesto.

V imenu bednih otrok moje najskrbnejša zahvala vsem, ki so prispevali. — Eden izmed nabiralcev.

East Worcester, N. Y. — V zadnjem času sem videl par dopisov od slovenskih farmerjev in drugih oseb, v katerih opisujejo življenje na farmah ter o brezplačnosti kmetijstva. Iz teh dopisov bi človek sodil, da je kratkoročno nemogoče obstati na farmah. Da so s farmerstvom zvezane tudi rane težave in neprilike je resnica; toda kje je pa navaden priprost delavec nima vsakovrstnih težav in neprilik v boju za svoj obstanek? Jaz sem delal v premagorovih nad trideset let v petih različnih državah vzgobj sem precejšnjo družino in marsikaj poskusil. Vsepovsod sem opazil in videl, kako se morajo delavci boriti za svoj obstanek in v kakih slabih delavskih razmerah morajo živeti. In tudi na farmi se ne manjka različnih težav v boju za svoj obstanek.

13. junija t. l. sem se preselil na farmo in tukaj sem našel tudi vse, kar sem pričakoval težave, neprilike, obilo dela ampak zadovoljen sem pa le. V farmo sem investiral \$2,400 in dobil sem nekaj živinj in potrebno kmetijsko orodje. Kot razumen kmetovalec sem lahko pričel voditi potrebno knjigovodstvo ter vplačati vse izdatke in dohodke. Od 15. junija pa do 5. novembra t. l. mi knjige izkazujejo sledeče večje dohodke in izdatke: Dohodki: Za mlečne produkte \$402.55; za jacea in kokoski \$330.98; za krompir \$330.32. Izdal sem za krmo in sicer za svo živinjo \$311.10. Ka bi ne bilo toliko kobilic, ki so naredile precejšnjo škodo, bi niti toliko ne izdal za krmo, kot sem. V zalogi imam poleg tega še drug dve sto bušljev krompirja, 211 bušljev ovasa in 25 bušljev ajde, polg sena in drugih malenkosti.

S krompirjem sem zasadi dva in eno osminko akra, 12 akrov sem pa posejal z ovsom.

Glade nerednih dohodkov na farmi naj omenim to, da lokalna mlekarica plačuje redno vsaki mesec. Jacea in kokoski pa pošiljamo v New York City, od kjer takoj po prejemu dobimo denar.

Farmerji v tukajšnji okolici je večinoma pečamo z mlekarstvom in smo tudi organizirani v mlekarški organizaciji pod imenom "Dairy League" in drugi v "National Grange". Ta mlekarica in njija določuje ceno mleku in drugim mlečnim produktom sporazumno z mlekarškimi podjetniki na podlagi cen krme. Cene so vsak mesec revidirane. Vzlele temu, da smo organizirani v mlekarški uniji, je kljub temu še veliko drugih prilik za združno trgovino med tukajšnjimi farmerji in konzumenti. Toda tega vprašanja se bom pa dotaknil enkrat pozneje.

Iz svoje lastne skušnje svetujem vsakemu ki je namenjen na farmo, da naj nika ne gleda samo na kakovost zemlje temveč tudi na druge ugodnosti in bomo imeli manj pritožb in vsakovrstnega tarnanja in bomo bolj zadovoljni. — John Mastar.

De Pus, Ill. — Naknadno poročam k mojemu prejšnjemu dopisu in semnamku prispevateljev za bedne sirote v stari domovini v tej naselbini, da je daroval rojak Valentin Homar in ta namen pol dolarjev. V imenu nedolžnih sirot v stari domovini mi izjemno najskrbnejšo zahvalo. — Peter Banič, nabiralca.

PODPREDSEDNICA AMERIŠKO-JUGOSLOVANSKEGA POMOŠNEGA ODBORA V JUGOSLAVIJI.

New York, N. Y. — Pred nedavnim se je vrnila iz Jugoslavije gđe. Malvina Hoffman, podpredsednica Ameriško Jugoslovanskega pomoškega odbora in svojno znana klaparica. Obiskala je vse jugoslovanske dežele in se prepričala o veliki bedi, ki vladuje v tamošnjih krajih posebno glede preskrbe otrok. Oh svojem povratku v Ameriko je pripovedovala, kako je težavno potovanje po nekaterih delih Jugoslavije. Železnice so v velikem neredu proge in mostovi so večinoma razrušeni in občutili se veliko pomanjkanje dobrih lokomotiv. Velika težava je tudi s transportacijo živil in v največji meri se morajo posluževati valov, da z lastnimi prevažajo vse potrebščine. Izgana, katere razdeljuje "American Relief Administration" mora največkrat travežati s pomočjo tovarne živine.

Pomoč je nuja, kakor se je izkazila ta gđe, ker je še veliko otrok, katere se mora preživeti do prihodnjega poletja. Kajti v Jugoslaviji je še veliko pomanjkanje potrebnih živil posebno pa za otroke.

OBNOVLJENJE VOJNE ZA VASOVALNINE.

Washington, D. C. — Iz zveznega državnega zakladništva, vojnozavarovalni odtelce, se poroča, da je ta department izpremenil nekatere točke glede obnovenja zavarovalnine, za one, ki so jo opustili, ko so bili odlovljeni iz zvezne armade. Po sedanjih odredbah lahko vsakdo obnovi to zavarovalnino in sicer ako je manj kot tri mesece, odkar je bil odlovljen iz armade vpslojajo lahko dotični prispevek, katerega je prej vplačeval in sicer za 2 meseca, na ta urad brez kakšnega zdravniškega izpisa. Po treh mesecih pa mora vsakdo poslati izjavo, da je v istem zdravju, kot je bil pri opustitvi iz armade in razumno tudi, prispevke za dva meseca. Do 31. decembra t. l. lahko vsak odpuščen vojak obnovi svojo vojno zavarovalnino in tudi oni, ki so že 18 mesecev ali pa še več izven armade. V vsakem slučaju pa mora vpsolati za dva meseca prispevke. Vsakdo, kdor je že obnovil zavarovalnino prej, kot je šla ta naredba, lahko piše na ta urad in vsota kolikor jo je vplačal, kot zaostali zmesek, se mu bo kreditirala. N. pr. ako je kdo bil dolžan za šest mesecev na prispevljen in je isto vsoto poslal, mu bodo prispevki za štiri mesece kreditirani. Čaka naj nikd, kajti lahko se pripeti, da kdo v tem času zbolil in mu bo nemogoče obnoviti zavarovalnino.

INVESTIRANJE DENARJA V POSOPNE ORGANIZACIJE V NOVIH SVETNIH KANALSKIH OBLETITVAH.

Washington, D. C. — Okrog 3600 društev v 60 okrajih v državi Pennsylvania, New Jersey in Delaware, katere države tvorijo tretji federalni hranilni distrikt, so se izjavile, da bodo od sedaj naprej ves svoj denar nalagali v novih svetnih zakladniških certifikatih, ki so po sto dolarjev. Kajti izrekli so se, da so ti certifikati najbolj pripravi za vse vrste denarja in tudi najbolj naložen in na vsako obresti. V slučaju, da potrebujejo denar za kaka večje izplačila, iztega tudi takej lahko služijo, ne da bi kaj izgubili pri izplačevju teh certifikatov v kateri dan.

SOVJETSKI ZASTOPNIK PROSI ZA REŠENJE NEJE BUREV.

Washington, D. C. — J. C. Martens, zastopnik sovjetske Rusije, ki ima svoj stan v New Yorku, je tudi dolžni državnemu tajniku Lenningu dolgo pismo, v katerem zahteva uradno, ki se gode ruskim ujetnicem in Zdrženim državam vsled progovov in zapiranja, ter spet na Lenningu, da je ruska socialistična sovjetska republika pripravljena poslati transportne parnike v ameriška pristanišča, da odpelje domov vse Rus, katere ameriška vlada ne mura. Martens pravi, da bi preganjani Rus v Ameriki radi bli domov, samo če se jim dardati odgovoriti.

Jeklaraka stavka.

Kako obratuje jeklarne v Youngstownu.

Youngstown, O. — Jeklaraki podjetniki so razglasili, da prične z normalnim obratom. Posledica te napovedi je bila, da so bile stavkovne straže izredno močno razpostavljene, da se prepričajo, koliko stavkocenzur pride na delo. Napovedi kompanije, da prične z normalnim obratom, se je izkazala kot navadna bahavost, ki nima drugega namena, da prihodnji dan informacijaki biro jeklarovih podjetnikov razglasi v revizivniškem časopisu, da je jeklarne v tem in tem mestu pričela z normalnim obratom. Stavkovni položaj v tem mestu je nespremenjen in najbrž ostane, dokler kompanije ne privoli v zahteve stavkarjev.

Deset dni v stavkocenzurici.

Donora, Pa. — Neki predelavec se je poslovil od stavkocenzur v podjetju Donora Zinc Works, podružnici American Wire & Steel kompanije, ker mu je kompanija ukazala, da mora jesti in spati v tovarni. Kompanija se je najbrž bala, da pove štrajkarjem, kakšne so razmere v tovarni, če bo zunaj tovarne jedel in spal. Prišel je na shod stavkarjev in tu di govoril. Kako delajo v stavkocenzurici, naj služijo njegove lastne besede v dokaz: "V tovarni so samo trije delavci, ki so res izučeni. Drugi stavkocenzur, katerih je 70 do 80, se samo igrajo in zbijajo šale. Normalno dela v tovarni dva tisoč delavcev. Kompanija prodaja žašo piva po 25 centov, žganja pa po 45 centov. Stavkocenzur morajo plačati po petdeset centov, da jih zaprejo in jim dovolijo nositi samokres. En dolar na teden morajo plačati za varstvo."

Plačati morajo jed in ležišče. Juho prinesejo v velikem kotlu. In pri vsakem obedu se sliši pravo prakrčje kručjenje. Tepajo se kakor psi in mačke in kdo je najmočnejši, dobi tudi največ jedi. Koliko boljši pretepač je stavkocenzur, toliko več juhe dobi.

V delavnici American Wire and Steel kompanije za debelo žico proizvajajo nekaj debele žice, ki pa sodi med staro in obrabljeno žaro.

Produkcija jekla v Monessenju.

Monessen, Pa. — V normalnem času je Pittsburgh Steel kompanija proizvajala osemdeset železnih voz jekla na dan. Zdaj je pa produkcija padla na pet voz dnevno, pa še to jeklo ni dosti prida.

BANDIT SE ROGA OBLASTVEM ORGANOM.

Komaj prost, je oropal železniški vlak.

Cheyenne, Wyo. — "Bill" Carlisle, znan bandit je zopet prost.

Carlisle je bil obsojen v do smrtne ječe, ker je v letu 1916 oropal tri osobne vlake na Union Pacific železnici. V vojnem času se je kot kaznepec zadržal dobro. Kupal je od svojih prihrankov zadolžnice svobode, daroval je Reddeemu križu itd. Zaradi lepega obnašanja je bil pomilosten na petdeset let ječe in kasneje na pet in dvajset. Bandit je star šele trideset let.

Zadnje soboto je Carlisle izginil iz kaznilnice. Njegovi tovarši so ga zabilili v zabor, v katerem so bile arabe. Dali so mu tudi potrebno orodje, da se je osvobodil.

Komaj so izvedeli, da je Carlisle prost, so brzojavili na vse strani, da ga primejo.

Prvo sled za njim so dobili blizu Rock Springsa, Wyoming, ko se je peljal na zavori osebnega vlaka proti vzhodu. Vlak je bil ustavljen in obkoljen od oharanih ljudi, toda o banditu ni bilo sluha ne duha.

Vlak je odpeljal dalje in kmalu so videli bandita mirno sedeti na sprednjem delu lokomotive. Videli so ga, kako je skočil s lokomotive in zamahnil strojevodju in postajnemu uradniku z roko v pozdrav, nakar je izginil v grmovju. Kmalu so prišli deputiji na lice mesta in preiskali vse okolice. Bandit je izginil.

Ko je osobni vlak Los Angeles Limited zapustil postajo Rock River, ob osmih zvečer, je bandit nenadoma vstopil v voz za prilago. Odšel je v pasazirske voze, v katerih je postavil potnike

v vrsto in jih olajšal za denar in druge vrednosti. Ko je vlak odšel do postaje Medicine Bow, se je bandit hitro pospravil pri stražnikih, ki so stražili vlak in katere je zaprl v Pullmanov voz in skočil s vlaka, kateri je se vozil s hitriem pet in dvajset milj v uri. Zatrkljal se je dol po nasipu in izgini v grmovju. Z vlaka so seveda za njim oddali salvo.

Takoj so odposlali na lice mesta izreden vlak, s katerim se je peljal oddelek zvezne konjenice, da ujamu bandita, toda bandit je izginil.

Neki potnik je rekel, da je bandit bil ranjen, ko je skočil s vlaka.

BOLEHAL JE 10 LET NA ZELOBOČNIH NEBEZDOSTIH.

Seđaj je zopet zdrav, ima izvrsten apetit in lahko je vasko jedlo brez strahu.

Bil sem bolan dolgo časa. Imel sem zaprtnico, neprebavnost in različne bolečine. Moja krč je postala slaba in z lahkoto sem se prehladil. Poskušal sem razna zdravila in bil sem pri raznih zdravnikih, pa vse ni nič pomagalo. Naposled sem toliko oslabil, da niti delati nisem mogel in bil sem tako neryozen, da nisem mogel spati. Postal sem obupen in nisem vedel kaj storim. Ali na mojo srečo sem izvedel za Sv. Bernarda zeljšeno zdravilo in sem pričel uživati to. V kratkem sem postal boljši in seđaj sem popolnoma zdrav.

Torej če je kateri od vas, ki se ne počuti dobro ali ima želoččne, obistne ali notranje bolezn, uživa naj Sv. Bernarda zdravilni čaj. Ta čaj je zelo okusen in šudovito dober.

Pokljite nam \$1.06 za en zavoj, ali \$5.00 za 6 zavojev na ta naslov: St. Bernard Gardens, D.18, New Orleans, La., in ti vam bodo poslali zdravila z vsemi navodili kako se uživa. Denar se povrne, ako vam ta čaj ne bi pomagal. Vredno je poskusiti.

POTREBUJEMO

dekle za splošna hišna dela. Dobra plača za dekle ali ženo z enim otrokom. Oglasite se potom telefona takoj. (Telefon: Rogers Park 119). Chicago.

POTREBUJEMO

delavce za razkladanje lesa. Pridite pripravljeno za delo ob 7. uri zjutraj. Plača vsak dan. V. LORD and BUSHNELL, CO. 2424 So. Laflin Ave., Chicago, Ill.

Važno za potnike.

KATERI SE NIMATE POTREBNIH LISTIN ZA POTOVANJE, NE HODITE V NEW YORK, DA SE NE PRIPETI TUDI VAM ISTO KOT MEOGDI, KI ČAKAJO VSE NESECEV NA SUKARTE IN BOGATILJO ŽIDOVŠKE AGENTE. BERITE SE PA NAS IN MI VAM BOMO V PAR DNEVNIH PREDKREPLI POKRILI LISTE, SUKARTE, NAJOLJNJI PARNIK IN VSE, KAR SE POTRBUJE ZA POTOVANJE VSE DO PO NAJNIZJI CENI. VEM SI PRIHRANITE DENAR, TRUD IN ČAS.

OPRAVLJAMO VSE NOTARŠKE POSLE (COMMISSIONER OF DEEDS), KUPOVNE PISME IN DRUGE VEŠTILNICE, PAPIRJE, MENJAVO IN POKRILJE DENAR, IZVAJANJE POLJEDELŠKE IN INDUSTRIJSKE STROJE TER VEŠKOVŠTINE STVARI V STARI HRAJ.

TVEDEKA JE SLOVENŠKA IN IMA DOLGA DOVOLJENJE ZA POSLOVANJE TER JE KONTROLIRANA PO SAROVU DEJAVE NEW YORK.

EUROPEAN TRADING AND EXPORT CO. 65 NINTH AVE. NEW YORK, N. Y.

VPO ŠTRUKELJ IN V. KORAK, lastnika.

Telegram: Slovica. Teloph. Chicago 2666.

POTREBUJEMO DEKLETA in ŽENE ZA DELO V URADIH PRI RAZPOŠILJANJU BLAGA in V RAZNIH DRUGIH ODDELKIH.

SE NE ZAHTEVA POSEBNE SKUŠNJE.

POMOČNICE ZA RAZNA DELA.

Znate dobro računati? Znate šiljivo pisati? Znate pisati na pisalnem stroju?

Znate kopirati, ste li pri volji raznašati pisma in naročilne listine v razne urade?

Mi vam damo stalno delo, dobro plačo in priliko za napredek.

Potrebujemo moči pri razpošiljanju blaga.

Močne, točne, izobražene dekleta in žene za zavijanje, pakiranje, tehtanje in prebiranje zavojev in ekspresnih naročil.

Potrebujemo ralne moči pri blagu.

Dekleta in žene, nad 16 let stare, za zlaganje, preštevovanje, pregledavanje pakiranje poštnih in drugih naročil v oddelku, pošiljanja blaga.

Zelo ugodna prilika za napredek.

SEARS, ROEBUCK and Co.

Delavne ure od 8 do 4.45. Ob sobotah dopoldne.

Homan Ave., Arthington St. Chicago.

POTREBUJEMO MLADENICE in MLADE MOŽE za oddetek pri razpošiljanju raznega blaga.

Potrebujemo vas za delo pri razpošiljanju raznega blaga, za zavijanje, pakiranje, in odražanje naročenega blaga za naše odjemalce.

Za tehtanje poštnih paketov, zavitkov, naročil itd.

Dobra začetna plača, zelo ugodna prilika za napredek.

Stalno delo.

SEARS, ROEBUCK and Co.

Delavne ure so od 8 do 4.45. Ob sobotah dopoldne.

Homan ave., Arthington St.

POZOR ŠKOVODJE!

Išče se slovenski pevovodja za poučevanje pevškega zbora v večji slovenski nasebini. Zagotovljena mu je lepa bodočnost, za njegovo eksistenco. Prednost ima Slovenec. Za nadaljna pojasnila se je obrniti na naslov: ANTON ŠKOVODJE, 1577 E. 66. Street, Cleveland, Ohio.

POTREBUJEMO MLADENICE, nad 16 let stare.

Mi potrebujemo mladenice za delo pri raznem blagu, uradne oddelke in za različna dela. Se ne zahteva posebno skušnje. Dobri prostori in prilika za napredek, za delavne mladenice.

SEARS, ROEBUCK and Co.

Delavne ure od 8 do 4.45. Ob soboto dopoldne.

Homan Ave., Arthington St.

DELAVCE, DVOKOLNICARJE, SKLADIŠČARJE, ZAVIJALCE.

Stalno delo, dobra plača, Ugodna prilika za napredek.

SEARS, ROEBUCK and Co.

Delavne ure od 8 do 4.45. Ob sobotah dopoldne.

Homan Ave., Arthington St. Chicago.

V ODGOVOR PROHIBICIJ! KURAJ SAM DOMA! Iz našega izvrstnega Malta in hmelja napravi lahko vsak sam dobro pivo, katero vas osveži in okrepi kot v starih časih. 10 galon pijače za \$2.25. Pišite še danes, dokler še lahko pošljemo po pošti vsa potrebna navodila. Kakovost je jamčena in pri večjih naročilih damo popust. Frank Ogler, 6401 Superior Ave., Cleveland, Ohio. Za Collinwood sprejema naročila Matt Petrovich Candy Store, 15617 Waterloo Rd., Collinwood, Ohio.

POTREBUJEMO DELAVCE za delo v KEMIČNI tovarni, pri oglju in acetatu apna. Oglasite se: KEYSTONE WOOD PRODUCTS COMPANY, First National Bank Bldg. OLEAN, New York.

Farma haprodaj, v državi New York.

160 akrov, hiša v dobrem stanju, štala za 10 glav živine, tekoča voda v hiši, samo eno miljo od glavna tlakane ceste, ki pelje iz Buffalo čez Binghamton direktno v mesto New York. Farma ima lepo lego, in precej sadnega drevja, samo 3 milje od železniške postaje, in mlekarne, na farmi je 6 glav živine, 2 konja, 2 teleti, 2 prašiči, 40 glav kokoši, 50 bušlov ovsa, 50 bušlov ajde, in nekoliko krompirja, stroj za mlati, stroj za žet lito, stroj za kosit, in vse drugo orodje ki ga je vresnici vsake vrste. Lastnik je 75 let star in živi na tej farmi že 34 let in brez otrok, proda vse skupaj za \$4000, takoj se plača \$1200 in drugo po \$100 na leto in obrniti po 5%, toraj kateri prvi pride tisti bo dobil farmo, ako pa ni tako vse vresnici kot jest pišem, kom jas dotičnemu stroške plačal. Rojaki poslušajte se te prilike. The Zulich Farm Agency East Worcester, N. Y.

ZELITE POTOVATI DONDU?

Če se imate parobrodni listek ali pa, pišite ali na priliko v svojo je lastno korist v lastni tvrdki se je obrniti na naslov: ANTON ŠKOVODJE, 1577 E. 66. Street, Cleveland, Ohio.

EMIL KISS, 133 Second Ave., New York, N. Y.

Slovenska Narodna Podporna Jednota. Učestvovanje 9. aprila 1924. Inskorp. 17. junija 1907 v državi Illinois. GLAVNI STAN: 2687-89 50. LAWDALE AVE., CHICAGO, ILLINOIS. GLAVNI ODBOR ZA DOBO 1919-1922. Izvrševalni odbor. UPRAVNI ODSEK. PREDSEDNIK: Vincenc Celnhar, 2687-89 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill. PODPREDSEDNIK: Anton Hrovat, Box 140, Coonburg, Pa. ČLANI: JOHN VESEBRAS, 2708 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill. ČLANIK BOLNIŠKEGA ODDELKA: Paul Berger, 2687-89 So. Lawdale Ave., Chicago. REČALNIK: Anton J. Tschyrer, Box 1, Coon, Ill. UPRAVITELJ GLASILA: Viljo Godina, 2687-89 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill. POŠTNI ODSEK. Jelo Ambrožič, predsednik, Box 551, Coonburg, Pa. Jelo Underwood, 628 May St., Springfield, Ill. Martin Schenker, Box 278, Barbours, Ohio. Jan. Rudnik, Box 432, Sullivan, Pa. Frank Smarčič, 2265 Fraser Ave., Cleveland, Ohio. BOLNIŠKI ODSEK. ODBEDNIK: Paul Berger, predsednik, 2687-89 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill. VODNIK: Rudolf Pletarich, Box 432, Bridgville, Pa. Anton Rudnik, Box 78, Wick Haven, Pa. ZAPADNO ODBEDNIK: Anton J. Tschyrer, Box 104, Gross, Kansas, za Jugoslav. Liza Kuhn, Box 246, Gilmer, Missa, za severozapad. Nadzorni odbor. Matt Petrovich, predsednik, 15617 Waterloo Rd., Collinwood, Ohio. Jelo Ambrožič, 418 Pierce St., Swarth, Missa. Jan. Kuhn, 1927, E. 74th St., Cleveland, Ohio. Tiskovni odbor. Vincenc Celnhar, Jelo Ambrožič in Matt Petrovich. EDUKATIVNI ODBOR. PREDSEDNIK: Frank Alad, 2704 So. Crawford Ave., Chicago, Ill. Jelo Trifl, Box 161, Laurman, Pa. Jelo Ovan, 242 Eastwood, Detroit, Mich. Jan. Kuhn, 1185 E. 65 St., Cleveland, Ohio. Mary Ustoh, 1504 So. Racine Ave., Chicago, Ill. VROVNI ZDRAVNIKI: Dr. V. J. Kura, 2608 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio. ODGOVORNI UREDNIK "PROSVETA": Jelo Zvertoč. POZORI! — Vsa denarna poliljstva in stviri, ki se tičejo gl. izvrševalnega odbora in jednega odbora, naj se pošljejo na naslov: John Veršar, 2687-89 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill. Vsa denarna bolniška podpore naj se pošljejo Paul Bergerju, tajniku bolniškega oddelka v gl. uradi. Vsa priročila glede poliljstva in gl. izvrševalnem odboru se naj pošljejo M. Petrovichu, predsedniku podpornega odbora, štiraj naslov je sporn. Vsi priročila se gl. postalni odbor se naj pošljejo na naslov: Jelo Ambrožič, Box 551, Coonburg, Pa. Vsa priročila povit uspešnih glasila se naj pošljejo predsedniku tiskovnega odbora Vincenc Celnharju. Vsi listi in drugi opisi, nomenkla, ogledi, naročila in spisi vsi, kar je v zvezi s glasilom, naj se pošljejo na naslov: "Prosveta", 2687-89 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill.

Prazniki se bližajo! Ob tem času navadno vsako slovensko družino veseli: Vsi sorodniki doma in starom kraju niso vili tega veselja že nad 4 leta, da pa nijn napravite to veselje, pošljite njim vsaj nekaj denarja, to se stori. NAJNITREJŠE, ZANESLJIVEJE IN NAJČENLJIVEJE in NAJČENLJIVEJE s tem, da odpošljete prho nas val denar, velim drugim v stare domovine. Sicer pa tega ne odinajate, ako šelite, da te sprejmejo za budilno in navodilno pramilo, ker prito je sedaj zelo obilna in stika s starih krajev so zelo otekočena. Zapanite si, da se največ veselja ne pramilo napravite svojim v domovini ako jim pošljete denar. Ako hodo šel ka val pojasnila s našim podjetju in poslovanju, naj se obrne do nas za pojasnila in cenika, katere dragovoljno pošljemo vsakemu brezplačno na njihovo željo. Pišite na: John Nemeth State Bank 1507 Second Ave., cor. 33rd St., NEW YORK CITY

NEW YORK JE SREDIŠČE SVETOVNEGA PROMETA V VSEH OZIRIH. Denarne poliljstva — Potovanje v stari kraj — Svanje in prijateljstvo dobiti in domovine sem — vse to se izvrši najhitreje in najzanesljiveje v velikem kraju s posredovanjem v občo znan, nad DVAJSET let obstoječe ter kinsti našim rojakom prijubljene. POTNIŠKE PISARNE IN BANKE EMIL KISS. Ta ljudia pošljejo denar zanesljivo, hitro in po najnižji ceni. Zato vsi, ki imate vse potrebne družbe, izstavljajo menične (DRAFTS) pa vse zanesljive denarne zavode sveta, opozorimo denarne vraga, jih obratuje od duera vilitve in izstavljajo vraga brez odgovora. Ta tvrdnja vam daje GARANCIJO za vse poslovanje. Če kaj potrebujete, NE poskušajte drugje, temveč vselej vprašajte to tvrdko za pojasnila, katere dobita brezplačno. Pišite ali pridite osebno na: EMIL KISS, 133 SECOND AVE., cor. 8th St., NEW YORK, N. Y. Vstanovljeno 1898. Phone: Orchard 4236. Pod nadzorstvom državnega bančnega oddelka.

NAPREDEK. "Prosveta" piše za blagostanje ljudstva. Ako se strinjate s njenimi idejami, podpisajte trgovec, ki oglašajo v Prosveti. — V zalogi imamo vse za vsakdanje potrebščine po smerni ceni. ANTON ŠKOVODJE, Harrisburg, Pa. NAROČNIKOM V POJASNILU. Za oglase so odgovorni le oglaševalci sami. Mi ne sprejmemo do njih nobene odgovornosti. Vsak, kdor kaj kupi in oglasov in če mu ni všeč, naj sam sebi pripiše. Vsa odgovornosti in posledice naj nosi vsak sam. Upravništvo lista.

OBLETNICA.

Ivan Molek.

Vse je praznično. Zastave vihrajo. Parne piščali tulijo. V zraku je nekaj živega, električnega; nevidna magnetična sila te hoče dvigniti a tal in ponesti gori v višave. . .

Srečavaš ljudi, velike množice. Nekam gredo, hite, pode se, kakor da so elektrifikirani.

Otroci. Naučeni so, kako se imajo vesti. Zastavice imajo v rokah; njihovi obrazki so večinoma zaviti v smeh, brezskrbni, deloma začuden, željni in tupatam otročje bedasti.

Čuj godba! Trombe, fanfare, bobni. Ni je videti, ali veter prinaša glasove. Narodna himna. Hura! . . . Uho pije akorde in jih pošilja v srec. Himna zmage! Nasiti se aree! —

Vse je živo. Spomini so oživi. Mislil se križajo, zlivajo v slike in hite čez morje. . . Onkraj morja je bilo. Tukaj se je govorilo in tam se je godilo. Bili so resni in slovesni časi; govorile in tiskale so se besede svečane. Održiv je bil velik.

Besede so spočele in rodile dejanja. Miali in besede, glave in roke, duše in telesa so se zmotale v kolosalni stroj, ki se je gibal in gibal in delal čudesa.

Tedaj se je zgodilo. Demokracija je zmagala! Ha, zmagala je, mladiči! . . . In junaki so zapustili krvava polja.

Na ulici smo in praznujemo. Noge me neso nekam. Kam — kaj me briga? Danes je obletnica. Na desni in levi so hiše, a jaz jih ne vidim. Vsakdanje zakajene, enolične in dolgočasne hiše, ali jaz jih ne poznam, ker jih ne gledam . . . ker nisem na tleh. . . Vidim hribe, trdnjave, slavoloke, vence . . . stolpi z zastavami, človeški špalirji, dekoracije. . . Vse je praznično, hrupno po taktu, pravih in komand.

Še vedno sem v zraku. Nič ne vidim, ne vem, kje sem. V daljavi grme topovi in zavijajo se v dim. Hura! . . .

Pred mano se pojavi bledorjuga postava. Vojaška suknja. Pravilno. Na glavi je navadni civilni klobuk. To je pomota. Zmanem si oči. Aha — na tleh smo. Na desni in levi so hiše, vsakdanje in zakajene. Stojim na umazanem, prašnem trotoarju in pred mano je kakor zapičen v zemljo mlad človek v vojaški suknji.

Pogledam mu v obraz. Kaj hočeš, zakaj me vlečeš iz prazničnih zračnih višav na umazano zemeljska tla?

Bled je in upadel. Nič ne reče. Premerim ga od nog do glave.

Desni rokav je ohlapen, prazen, levica je za istagnjena proti meni in mi kaže svinčnik. Njegove udrtje oči v žrniki obročkah so nemo govorile:

— Bil sem vojak v službi naše gloriozne republike. Na zapadni fronti je bilo. Vrnil sem se, toda desna roka je ostala tam. Ni kar ne misli, da beračim. Ne! Samo svinčnike prodajam; to je moje delo, ker drugega nimam in ne morem imeti. Vidiš, gladu ne bi rad umri. Kupi svinčnik, dragi moji! Vreden je dva centa, toda hvalešen ti bom, če daš zanj pet ali deset centov. Ampak kar tako ne vzamem centa. Nisem berač. . .

Oko je govorilo dalje, ali poslušal ga nisem. Kupil sem svinčnik. — Prosim, nobene hvale! Berač nisi — in jaz nočem biti dobrotnik.

Postava v vojaški službi je odšla. Na bližnji hiši je vihrala zastava. . . na vojaški suknji je vihral prazni rokav.

Obletnica! Zmaga je stara eno leto! Vse je praznično. V nogah je svinec, v srecu pa burja. Kam gremo? Kdo se briga? Svet praznuje in junaki niso berači. . .

Naseljevanje Nemcev v Mehiki.

Laredo, Tex. — Po vesteh, ki prihajajo iz Mehike, je bilo določenih nad 3,400,000 akrov sveta za naseljevanje kolonistov v Mehiki. Koncesije za ta svet so dobili Nemci ali pa kapitalistični sindikati, ki so se zavezali, da po končani vojni naselijo v Mehiki do pet in štirideset tisoč kolonistov. Seveda se a tem ni rečeno, da se bodo naseljevali v Mehiki sami Nemci, ker so zemljiške koncesije v rokah Nemcev ali nemških kapitalističnih sindikatov. Fakt je

taie, da so v Mehiki prišli do spoznanja, če ne pridejo v deželo kolonisti in sicer tujezemski kolonisti, se ne bo dežela nikdar razvila v industriji in poljedelstvu.

Carranzaeva vlada je opazila, da je v Združenih državah uvedena prohibicija in da je velebizniško časopisje pričelo gonjo proti tujezemskim delavcem. Izrabila je to priliko in podelila zemljiške koncesije posameznikom, ali pa direktno prodala svet kapitalističnim sindikatom, ki so se zavezali pod gotovimi pogoji, da privedejo naseljenike v deželo. Na ta način upa Carranzaeva vlada obrniti tok naseljevanja v Mehiko in razviti v deželi poljedelstvo in industrijo, ki tvori temelj blagostanja vsake države. Znano je, da je Mehika silno bogata na sirovinah in rodovitni zemlji, ki čaka le razumnih ljudi s pridnimi rokami, da jo obdelajo. Rodovitna zemlja se nahaja v tropičnem pasu, pa tudi v zmernem pasu na gorskih planotah.

Da se res Mehika pripravlja za naseljevanje, dokazuje ofisijelni buletin, ki ga je izdal mehiški departament za industrijo, trgovino in kolonizacijo dne 15. marca t. l.

Kako so bile podeljene koncesije Nemcem in prodan svet, nam prikazuje sledeča tablica:

Koncesionar.	Ločena površina.
J. Meakany	494,000
M. Clots	370,000
R. Mueller	247,100
Von Magnus	196,325
Von Magnus	24,710
Von Magnus	570,000
Sifiri koncesije	1,703,035

V teh koncesijah ni zapopadenih 1,800,000 akrov sveta ob reki Rio Grande, ki se nahaja nasproti mesteca Del Rio, Tex., in o katerem baje še niso pogajanja zaključena.

Meakany je mehiški kapitalist in podpira ga governor Sinaloje.

Če se tok naseljencev res obrne v Mehiko, bo pokazala prihodnost. Naseljenici ne bodo mogoče toliko trpeli kot naseljeniki v Združenih državah v prvih dneh naseljevanja, ker imamo danes boljše prometna sredstva kot pred 40 ali 50 leti, toda vsako naseljevanje je zvezano s trpljenjem. Naseljeniki morajo imeti trdno voljo, ker nanje čakajo vsakovrstne tešave in trdo delo, če hočejo doseči uspehe in se povzpeti iz naseljeniške mizerije.

Inozemstvo.

D'Annunzio se hvali, da ima 50,000 mož.

Reka, 19. nov. — Gabriel d'Annunzio je s svojim vpadom na dalnatiške obrežje pomnožil število svojih prostovoljcev na suhem in morju na 50,000 mož. D'Annunzijska "okupacijska armada" v Dalmaciji obstoji iz ene divizije v Zadru in druge v Šibeniku. Obe diviziji sta sestavljeni iz vseh potrebnih vojaških snov in sta preskrbljeni z živili in strelivom za več mesecev.

D'Annunzio se zdaj pripravlja, da pridobi na svojo stran vladne garnizije v Istri in na okupiranem ozemlju Kranjske.

NOVICE IZ JUGOSLAVIJE.

Novice so izostale valed tiskarske stavice na Slovenskem.

Časopisi iz stare domovine. Če niso prišli dva tedna valed splošne stavke tiskarjev in črkostavev na Slovenskem. Stavka je pričela sredi oktobra in ne vama, če je še končana ali ne. Radi tega je zmanjkalo novejših vestij iz stare domovine. Kakor smo izvedeli, so vsi ljubljanski listi suspendirani in izhaja le majhen letak. Toliko do znanja štatelem. — Ured.

NEIZUČENE DELAVKE POZOR!

Dekleta in mlade žene. Čitajte to. Tukaj se vam nudi vaša ugodna prilika, da zaslužite lep denar skozi vse leto.

PRIUČITE SE ROKODELSTVA.

Naučite se delati pri "punčresni" v splošni tovarni. Hrana po cenah. Krasna okolica.

Oglasite se pripravljene za delo ob 7:30 zjutraj pri:

CONTINENTAL CAN CO., INC.

221 S. Halsted St., Chicago.

POTOP. Zgodovinski roman.

Epizni H. Stankevič. Poslovanje Podravski.

(Obdeljivost)

Radzivil je takej postal glasnik na vse strani s pojasnili, kako se je vse to zgodilo; toda ta pšica se je vpičila v njegovo srec in rana ga je pekla čimdalje huje. On, čegar beseda se je vse balo v deželi, za čegar premoženje bi se dalo mogoče kupiti vsa posestva Švedov, on, ki se je smatral kraljem, moral je sedaj poslušati grožnje švedskega generala ter mu biti pokoren. Res, da je bil ta general kraljev svak; toda kaj je bil kralj drugega nego prisvojitelce prestola, ki je pripadal po pravici in krvi Janu Kazimiru?

Pred vsem je bila namenjena hetmanova jeza na Volodijevskega in ostale polkovnike, ki so mu zakrivilji to nadlogo. Prisegel je, da jih ugonobi. V ta namen je dvignil naje svoje polke, katerim je sam načeloval.

Med tem mu dojde novica, da je Kmitie ugonobil polk Nevjarovskega, razkropil vojake, ali pa jih priklopil svojemu polku. Ko je hetman to izvedel, je ukazal, da se odpošlje del vojakov v Kejdane, katere bi se odpravilo nad Volodijevskega.

"Oni ljudje," je pisal hetman, "za kojih življenje si me toliko prošil, so se izmuznili ter ušli na poti v Biržo. Poslal sem z njimi nalašč najboljši bedastega častnika, Kovalskega, z nadejo, da jih ne bo poslušal, ko bi ga čuvali; toda on, ali je postal izdajica, ali pa so ga ubili. Pri Volodijevskem se sedaj nahaja polk Lavdaneev; poleg tega pa tudi ubežniki, ki hité od vseh strani k

njemu in krepijo njegovo moč. Sto dvajset Švedov je pobil pod Klavanami popolnoma ter vrha tega še razglasil, da je to učinil na moj ukaz, zbog česar so nastale med menoj in Pontusom grozne zmešnjave. Ven naš trud se 'nam lahko izpridi po teh izdajicah, katerim bi bil, ako bi me ne bil prošil, na vsak način ukazal odsekati glave. Tako se moram sedaj sam pokoriti za do broto, dasi upam, da se kmalu znosim nad njim. Ob enem s tem mi je tudi došla novica, da se v Bilevičih, pri mečniku rosnkem, zbira plemstvo ter sklepa zaroto proti nam. Temu je treba narediti konec. Jezdece pošlji k nam, pešce pa pošlji v Kejdane na stražo, kajti od teh izdajic se je moči vsega nadejati. Sam pa se lahko upotiš v spremstvu nekaj jezdecev v Bileviče ter nam pripelješ mečnika in njegovo vrnukinjo Kejdane. Sedaj zavisi vse od nju, in kdor nju imel v svojih rokah, bo zapovedoval nad v lavdansko okolico, katere prebivalci so se nam niti, da se dvignejo proti nam pod poveljnštvom Volodijevskega. Gospoda Harasimoviča smo odposlali v Zabludov; naj on učini tam kar hoče s ondotnimi zavezniki. Tvoj stričnik Jakob ultra med njimi splošno spoštovanje. Piši mu, ako misliš, da utegne tvoje pismo vplivati nanj ter služiti nam v prosep.

Ponayljajoč ti svojo naklonjenost, priporočamo se božjemu varstvu."

Ko je prečital Kmitie to pismo, se je razresolil v duhu, da se je polkovnikom posrečilo uiti švedskim rokam; sedaj mu je preostala samo le želja, naj bi ne prišli v roke Radzivilu. Izvršiti je vsa knezova naročila do pičice, odposlal jezdece ter nastanil pešce v Kejdane; da jel je sipati za mestom celo okope ter še le po izvršitvi tega podjetja bil namenjen oditi po mečnika in vrnukinjo v Bileviče.

POTREBUJEMO DELAVCE

Stalno delo, dobra plača. THE STREETS CO., W. 48th & S. Morgan Sts., Chicago, Ill.

DEKLETA IN ŽENE

za lahke delo. Izbrati semena. Dobra plača. Pri: LEONARD SEED CO., 238 West Kinzie St., Chicago, Ill.

POTREBUJEMO MIZARJE PRI

železniških vozovih; delo od kosa, popravljanje kar. THE STREETS CO., W. 48th & S. Morgan Sts., Chicago, Ill.

NE MENJUJTE

svoj denar, dokler nimate pojasnila glede parobrodskih listkov, denarnih pošiljatev, menjic in hranjenja denarja od

EMIL KISS, bankir, 133 Second Ave., New York, N. Y.

MOŠKI IN ŽENSKÉ

Ne napravite napake. Akaj si ne preskrbite najstarejšega, najpoštenjšega, najizkušenejšega in najboljšega zdravnika v saetku. Dr. Mullin ima 39 let iskustve v zdravljenju tisočev in tisočev bolnikov, bolnih na najrazličnejše načine. Valed tega je postal najbolj neodvisen zdravnik, pri katerem se lahko zagurate za svojo bolzen. Brez skrbi boste dobili pri njem najbolj temeljito zdravljenje in velike rešilne pomoči za vaš denar. Brezplačna zdravniška preiskava potom stroje. Govori vaš materni jezik. Uradno od 9. do 6. V nedelje od 10. do 2. Dr. B. F. MULLIN, Specijalist 411—4th Ave., 2nd Floor, PITTSBURGH, PA. Nasproti glavni pošti.

Henry J. Schnitzer State Bank

ENA NAJSTAREJŠIH BANK, KI STOJI POD STALNO DRŽAVNO KONTROLO. RAZPOŠILJA DENAR NA VSE KRAJE S POLNO GARANCIJO. PRODAJA VOZNE LISTKE ZA VSE ČRTE PO ORIGINALNI CENI, IZVRŠUJE VSE ZADEVE V STAREM KRAJU. Ki šele potevali v staro domovino, ki šele poslali denar ali kateri imajo opraviti katerekoli zadevo v stari domovini, naj se obrnejo na naše banko, ki okoli svojim rojakom še preko 2 let v popolno zadovoljstvo, polnomo in sigurno. VSESTRANSKA NAVODILA IN POJASNILA dobi vsakdo takej v materinskem jeziku. HENRY J. SCHNITZER STATE BANK 141 Washington Street New York, N. Y.

VAŠE KAJENJE PIPE

Če hočete imeti s svojo pipo več veselja, kadite torej Princ Albert. Takoj vas bo pridobil zase, kakor hitro ga boste do bro poskusili. Njegov okus in hladota premaga vse, kar ste prej kadili v pipi.

PRINCE ALBERT

the national joy smoke

Kadite kolikor hočete, pa vas ne bo peklo in grio vas ne bo bolelo, kajti pekoča je odstranjena potom našega novega patentiranega procesa. Kupite danes Princ Albert in se prepričajte sami, da je to najboljši tobak za pipo ali cigarete, kar ste jih kdaj kadili.

Redki izdelki ali dela vdelavstva šteti za pol funta in en funt, in za funt izdelki iz rezanega stekla, na vrhu goba za vlogo.

R. J. REYNOLDS TOBACCO CO.

WHEATON-SALEM, N. C.

